

Література:

1. Отич Д.Д. Креативність як копінг-ресурс підлітків. *Молодий вчений*. 2015. №9. С.131–135.
2. Терещенко С. Змістовні характеристики креативності підлітків у контексті сучасних методологічних підходів. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2019. Вип. 27. С.121–127.
3. Тітов І.Г. До питання про вербальну уяву особистості. *Теоретичні дослідження у психології: монографічна серія* / Сост. В.О. Медінцев. Том VIII. 2019. С. 115–120. doi: 10.24411/2616-6860-2019-10006

ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ З РІЗНИМ СТАВЛЕННЯМ ДО ГРОШЕЙ

Ножка В.М.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
vladamesik@gmail.com*

Актуальність проблеми. Інтенсивний розвиток українського суспільства, реформаційні процеси в усіх сферах його життєдіяльності і розширення інформаційного простору вимагають від підростаючого покоління вміння орієнтуватися у швидкоплинному потоці інформації та ефективно засвоювати нові знання. Тому в XXI столітті пріоритетним завданням у трансформації соціуму має бути активізація суб'єктної позиції юнаків на забезпечення високої результативності їх діяльності, активізацію потенціалу у різноманітних сферах життя, що має прямий зв'язок із властивою молодій людині мотивацією досягнення.

У психології закладена потужна методологічна і теоретична база для вивчення особливостей мотиваційної сфери юнака як суб'єкта розвитку в період навчально-професійної діяльності. Проблеми студентської молоді розглядалися в наступних аспектах: студентський вік як важливий етап особистісного розвитку (М. Дьяченко, Л. Кандибович, В. Лісовська, Н.М. Мишко [3]); визначення інтересів, мотивів, індивідуально-особистісних особливостей студентів у процесі їх професійного становлення (О.В. Войцеховська [1], М.А. Кузнєцов [2], О.Є. Поліванова [4], Н.О. Юдіна [5]).

Знання закономірностей розвитку і формування мотивації дозволить успішно вирішувати завдання навчання і виховання молоді, її підготовки до продуктивної, творчої праці, успішної реалізації в житті. Мотивація юнаків є полісистемною, її особливістю є наявність декількох об'єктивно і суб'єктивно значущих детермінант: життєзабезпечення, особистісного розвитку, навчальної діяльності, соціальної взаємодії, професійного становлення. Тому питання вивчення мотивації досягнення у представників юнацького віку набуває особливого значення. Разом із тим, наявні наукові дослідження не дають повного і однозначного розуміння сукупності чинників мотивації досягнення в юнацькому віці, серед яких вагома роль належить орієнтації на матеріальне

збагачення та досягнення матеріального забезпечення представників даного віку.

Мета роботи – описати особливості мотивації досягнення юнаків, їх установок у потребова-мотиваційній сфері, вираженості показників мотивації досягнення у респондентів із різним ставленням до грошей.

Методика та організація дослідження. У дослідженні взяли участь 60 респондентів юнацького віку (54 дівчини та 6 хлопців), які навчаються за спеціальністю «Психологія» у Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г.Короленка. Емпіричною базою дослідження виступала вибірка, до якої увійшли 60 досліджуваних юнацького віку (54 дівчини та 6 хлопців), які навчаються за спеціальністю «Психологія» у Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г.Короленка.

Результати дослідження. За результатами дослідження виявлено, що половина (49%) досліджуваних характеризуються вираженою мотивацією уникнення невдач у діяльності. Для них важливо, насамперед, уникнути осудження, покарання. Натомість, іншій частині досліджуваних (44%) властива виражена мотивація успіху у діяльності. Такі юнаки спрямовані на те, щоб досягти конструктивних, позитивних результатів у діяльності, яку виконують. Такі юнаки ставлять перед собою реально досяжні цілі.

Більшість досліджуваних (53%) спрямовані на процес діяльності, їм подобається виконувати діяльність, наприклад, навчатися, відвідувати навчальний заклад, отримувати нові знання та виконувати звичну для них діяльність. Серед досліджуваних юнаків менше половини спрямовані на результат у діяльності (42%), прагнуть досягати певних результатів у справі, яку виконують, що реалізується в їх досягненнях. Така молодь, переважно схильна ставити перед собою чіткі цілі та організуватися для їх досягнення.

Також, важливими життєвими цінностями студентів є орієнтованість на спілкування з оточуючими людьми, взаємодія із ними, досягнення високого матеріального і соціального статусу та пізнання нового, розширення системи знань про оточуючий світ, різні оточуючі явища й надання допомоги іншим людям.

Встановлено, що орієнтація юнаків на матеріальне збагачення та їх ставлення до грошей пов'язані з мотивацією досягнення. Справді, юнаки, яким характерна орієнтація на реалізацію цінності матеріально забезпеченого життя, характеризуються вираженою орієнтованістю на досягнення успіху (74%) та спрямованістю на результат (43%). Вони спрямовані на досягнення бажаного результату і докладають при цьому необхідних зусиль, ґрунтуючись на високому прагненні до досягнення матеріального благополуччя. Натомість, юнаки, для яких матеріальне збагачення не виступає вагомою цінністю, дійсно, характеризуються орієнтованістю на уникнення невдач мотивацією (59%) та відсутністю чіткою спрямованості на досягнення результативності в житті (62%).

Висновки. Результати дослідження засвідчили, що орієнтація юнаків на матеріальне збагачення та їх ставлення до грошей пов'язані з мотивацією досягнення. Так, юнаки, зацікавлені у матеріальному збагаченні,

характеризуються переважанням мотивації досягнення та спрямованості на результат. Натомість, серед юнаків, для яких матеріальне збагачення не є вагомим цінністю, більше виражені мотиви уникнення невдач та процесуальна орієнтація у діяльності.

Література:

1. Войцеховська О.В. Проблема формування навчально-професійної мотивації студентів вищого навчального закладу. *Молодий вчений*. 2018. №2 (54). С.63–66.
2. Кузнецов М.А. Мотивація людини: основні форми та закономірності функціонування. *Вісник ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. Серія «Психологія»*. Випуск 44. Ч.1. Х. : ХНПУ, 2012. С.116–137.
3. Мишко Н.М. Дослідження ціннісно-сміслової сфери майбутніх психологів, які здобувають другу вищу освіту. *Науковий вісник Херсонського державного педагогічного університету. Серія «Психологічні науки»*. 2015. Вип. 2. Т.2. С. 21–26.
4. Поліванова О.Є. Взаємозв'язок уявлення про успіх та соціально-психологічних характеристик особистості у сучасній молоді. *Вісник Харківського національного університету. Серія «Психологія»*. 2014. №1099. С.19–22.
5. Юдіна Н.О. Особливості полімотивації студентів різних форм навчання. Наукові студії із вікової та практичної психології / авт.кол. Н.О.Гончарова, Ю.І.Калюжна, Ю.О.Клименко, О.Г.Коваленко; за ред. К.В.Седих. Полтава: Астрія, 2018. С.220–232.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ РІЗНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО ЗДОРОВ'Я

Овчаренко А.Р.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
ovcharenko@gmail.com*

Актуальність проблеми. В умовах сьогодення здоров'я та благополуччя її громадян є пріоритетом для будь-якої держави і весь спектр заходів в освітній сфері націлений на досягнення цього пріоритету. Особливо важливою є проблема забезпечення адекватного ставлення до здоров'я особистості в кризові періоди онтогенезу, до яких належить і юнацький вік. Студенти часто відчують суттєві труднощі у житті, обумовлені їх переходом з епохи дитинства до епохи дорослості. Вони, намагаючись реалізувати своє прагнення до самовизначення, часто відчують нестачу особистісних ресурсів, неспроможність самодостатньо жити, що позначається у зменшенні ціннісного ставлення до свого здоров'я серед представників цього віку.

Різні аспекти ставлення особистості до здоров'я розглядали науковцями тривалий час. Зокрема, особливостям ставлення до свого фізичного і психічного здоров'я присвячені роботи зокрема: М.Й. Боришевського, І.О. Ральникової, Г.В. Ложкіна, О.Я. Чебикіна та інших. Актуальні дослідження